

# Zo blijft Jeroen Swolfs geïnspireerd Ik laat mensen zelf oordelen

Door VIOLA LINDNER

- Fotojournalist Jeroen Swolfs bezoekt in vijf jaar alle landen van de wereld om het straatleven te vangen.
- In alle hoofdsteden maakt hij een *postcard* van de realiteit.

Acht maanden geleden begon Jeroen Swolfs aan het omvangrijke project *Streets of the World*. In vijf jaar tijd wil hij alle landen van de wereld bezoeken om een foto te maken van het straatleven in de hoofdstad. In 2014 hoopt hij het af te ronden. Net terug uit New Delhi, is hij nu even in Nederland. Dat is nodig om alle indrukken te verwerken van wat hij heeft gezien, maar ook om even afstand te nemen van het project. Swolfs (35) noemt zichzelf verhalenverteller. Hij schrijft, filmt en fotografeert. En door middel van zijn foto's wil hij ons berichten over 'de mensheid'. Of, zoals hij het zelf graag zegt: „Ik creëer een tijdsbeeld van de ontwikkeling van de mensheid, overal ter wereld.”

**De ontwikkeling van de mensheid in een foto. Dat vraagt om uitleg.**

„Ik zie mensen als één club, niet als verschillende groepen. Er zijn zo veel plekken op deze aarde met mensen die in feite allemaal precies hetzelfde aan het doen zijn, dezelfde drijfveer hebben. Vaak worden alleen de verschillen tussen mensen eruit gelicht. Ik doe dat niet. Ik ben op zoek naar de overeenkomsten. Wie we zijn, hoe we dingen doen en hoever we zijn ontwikkeld. De gemene deler is voor mij de hoofdstad: daar is de menselijke ontwikkeling maximaal. En dat laat ik in één foto zien.”

**Hoe vang je een heel land in die ene foto?**

„In de hoofdstad ga ik op zoek naar de plek waar de meeste eigenschappen van een land bij elkaar komen. Hoe beleven mensen de geschiedenis, de religie. Ik spreek ter plekke veel mensen. De mensen in mijn foto's zijn de toneelspelers die er een menselijk verhaal van maken, wat de foto interes-

sant maakt. Ik probeer ook stigma's te relativiseren. Hoe meer informatie van zo'n land ik in mijn foto kan overbrengen, hoe beter. Eén foto per land. Dat is het.”

**Hoe representatief is zo'n foto?**

„Het gaat niet om de diepgang van één foto, die heeft gewoon een grens. Het gaat om de vergelijking van alle foto's onderling. Ik wil dat mensen heel rustig naar de serie kijken. Dat ze in hun nekkvelletje ervoor worden gezet en precies zien wat ik zag. Als een soort *postcard* van de realiteit: het is echt, maar het is ook toegankelijk. Als je nu daar ter wereld zou zijn, dan zie je dus dit.”

**Hoe is de realiteit?**

„Die ziet er niet zo leuk uit. Je kunt toch wel constateren dat het niet goed gaat. Ik zie veel milieuvervuiling. Resultaten van oorlogen. Heel veel armoede. Armoede blijft me verbazen. Ik hoop met mijn foto's te helpen door dat te laten zien. In India, waar ik net ben geweest, leven 300 miljoen mensen onder de armoedegrens. Dat is heel frustrerend, maar ik zie meteen ook de goede dingen. Elke dag wordt er voedsel uitgedeeld.”

**Je bent gemiddeld vier dagen in een land. Dat is in korte tijd heel veel indrukken. Wat doet dat met je?**

„Ik kan goed omschakelen. Als ik ergens kom, dan zuig ik alles als een spons in me op. Ik kijk, luister en ruik. Na afloop knijp ik dat sponsje uit. Dat proces herhaalt zich om de vijf dagen. Het is allemaal heel indrukwekkend. En soms moet ik dan even naar huis. Dat reizen, al die indrukken: het doet iets gek met je. Het begin van mijn reis lijkt jaren geleden. Maar dat is niet zo. Het is alsof je de tijd compact maakt. Al m'n indrukken schrijf ik op. Hier lees ik dat allemaal terug en dan komt de verwerking. Je hebt onderweg gewoon weinig tijd om alles op een rijtje te zetten. Zelfs om herinneringen bewust op te slaan. En het is wel nodig om zo nu en dan even stil te staan, om afstand te nemen en scherp te blijven. Anders word je een robot die kijkt naar het leven van andere mensen.”

**Hoe gaat die verwerking?**

„Door thuis in Amsterdam helemaal niet met fotograferen bezig te zijn. Thuis is de andere kant van het verhaal. Fotografie is dan echt een ander deel van mijn leven. Voor mijn portretfoto bij een ander interview werd me gevraagd of ik met mijn camera wilde poseren. Maar toen ik hem vasthield, voelde dat helemaal niet goed, het voelde raar. En verder spreek ik veel met vrienden af, om de eenzaamheid

van de reis te compenseren.”

**Hoe eenzaam ben je tijdens een reis?**

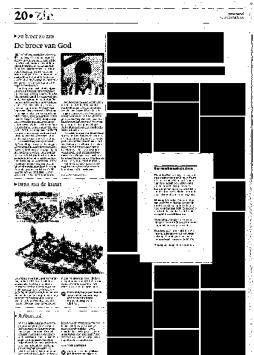
„Eenzaamheid is een filosofische en psychische ervaring die helemaal nieuw was voor me. Maar daar wen je aan. Het gaat me steeds beter af. Nog niet één keer heb ik gedacht: waar ben ik mee bezig. Goed, ik mis vijf jaar uit het leven van mijn ouders. Ook vrienden zie ik alleen als ik hier ben. En een relatie kan nu natuurlijk niet, want wie houdt dit vijf jaar met me vol? Er zijn dus wel een paar dingen waar ik tegenaan loop. Maar dan ga ik niet zitten miemelen, dat is niet mijn stijl. In Kairo kreeg ik een blindendarmontsteking, ik ben beroofd, in Papoea New Guinea door bodyguards beveiligd, in Hanoi een aantal keer door brommers aangereden. Maar ik denk dat zulke ervaringen de mooiste verhalen opleveren.”

**Altijd positief blijven...**

„Ja, door die mooie verhalen. Over kleine landen waar nog nooit iemand van heeft gehoord. En de vriendelijke mensen overal. Zelfs toen ik in het levensgevaarlijke Papoea New Guinea met bodyguards stond te fotograferen, waren de kippenverkopkers op de markt aan het klieren met hun kippen. Op een leuke manier zochten ze contact. Eigenlijk is het alleen maar leuk. En soms leidt iets tot meer verdieping, zoals de armoede die ik zag in New Delhi. Daar neem ik ook tijd voor. Dat kan net zo goed iets heel moois opleveren. Ik hoop dat ik zowel de goede als de slechte dingen laat zien, dat is het journalistieke aan mijn project.”

**En als het af is?**

„Tja, dan heb ik nog steeds niet alles gezien. Dus hierna ben ik van plan om op kleinere schaal door te gaan.



Zo'n zelfde aanpak kan natuurlijk ook in een klein dorp. Ik heb nog ideeën genoeg."

**Je hebt nu 38 steden bezocht en er nog 156 te gaan. Hoe gaat het intussen met de mensheid?**

„De meeste mensen zijn goede mensen, dat geloof ik echt. Dat wil ik ook graag uitdragen. Er is reden genoeg om pessimistisch te zijn, maar ik kies ervoor om het zo te laten zien, laat mensen zelf er hun oordeel maar over geven. Ik ben heel blij dat ik Nederlander ben. We leven in een systeem dat gewoon werkt. Dat besef maakt mij gelukkig. Tegelij-

kertijd valt me dat tijdens het reizen ook zwaar. Je wilt dan zo graag dat die andere mensen het ook goed hebben. Er is meer dan genoeg voor iedereen, maar we kiezen ervoor om het zo te

verdelen. Ik denk dat dat anders kan. Ik heb me al jong afgevraagd: hoezo ben ik hier geboren?"

**Vond je een antwoord?**

„Ik kan het relativeren. En dat is een soort antwoord. Ik vind dat als je hier bent geboren, je al je talenten en mogelijkheden ook echt moet benutten. Doe er iets mee! Je hoeft niet meteen een kindertehuis op te zetten, maar benut het. Veel mensen vonden dit plan kansloos en vroegen me naar mijn plan B. Maar ik vind een plan B zo passieloos. Je hebt hooguit een ander plan A."

**Je moet er gewoon in geloven.**

„Ik denk op een andere manier: als dit kan, dan kan er heel veel waarvan mensen bij voorbaat denken dat het onmogelijk is. Het resultaat van mijn werk is dan misschien pas over vier jaar te zien, ik hoop dat het zich nu al als een olievlek verspreidt.

 **De foto's kan je zien op** [www.streetsoftheworld.nl](http://www.streetsoftheworld.nl)

---

## Een werkweek als deze

**Maandag** Naar ambassade van China om paspoort met Chinees visum erin op te halen. Naar ambassade van Bangladesh ook in Den Haag om paspoort te droppen voor visum. Lunchen bij mijn ouders die ik natuurlijk niet zo vaak zie. Internationaal internetabonnement regelen.

**Dinsdag** Twitterles. Paspoort afleveren voor visum Mongolië (waar ik nu zit!), tweede paspoort afleveren voor visa Centraal Azië. Extra creditcard ophalen want niet alle hotels accepteren dezelfde cards.

**Woensdag** Jaarlijks dineetje met mijn moeder en mijn twee broers ter nagedachtenis van onze vader.

**Donderdag** Afspraak bij internationale hulpdienst over wereldwijde dekking. Planning voor de aankomende reizen. Nieuwe site online.

**Vrijdag** Een dagje door Nederland.

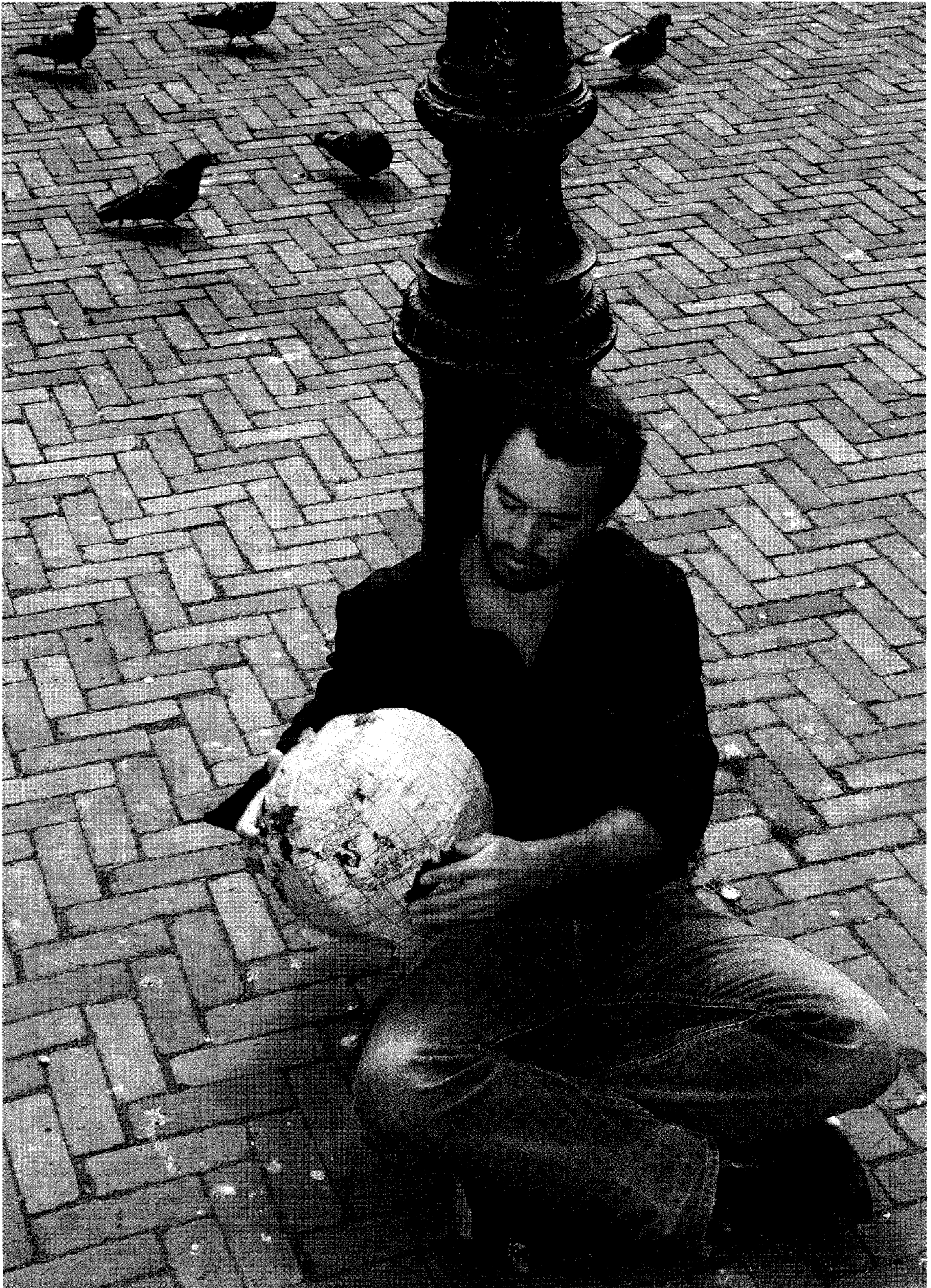


Foto Anaïs Lopez